

Posudek vedoucí práce na bakalářskou práci

Veroniky Pavlovy Nikolové

Živý odkaz herecké metody Michaila Čechova (Living legacy of Michael Chekhov acting method)

Nejprve pár slov k historii vzniku práce: studentka ke mně přišla s hotovým, již zadaným tématem z kulturní historie. Oceňovala jsem, že si našla vlastní, originální téma, týkající se pozoruhodné, ačkoli ne masově známé osobnosti Michaila Čechova. Studentka při konzultacích projevovala zájem zejména o současný stav hereckých studií, které tak či onak vycházejí z odkazu Čechovovy herecké metody.

Východiskem práce se stal pokus o zhodnocení rozdílu, jakým s herci pracoval Čechov, a jak k témuž úkolu přistupoval jeho učitel, Konstantin Stanislavskij. Otázka to nebyla ani zdaleka lehká, už vzhledem k rozsahu literatury, která se týká Stanislavského. Ačkoli se autorka práce srovnání obou metod zhostila obstojně, je zde nutné vyjádřit i určité pochybnosti: někdy zbytečně zabíhá do biografických podrobností, které vlastně o metodě tak moc neříkají, výhrady by se daly vznést i k použité literatuře (Radovan Lukavský a jeho spis jako jedna z hlavních autorit).

Stěžejní část práce tvoří přiblížení Čechovova pracovního postupu: nalezneme zde jeho základní biografická data, nastínění kariéry, posuny akcentů, k nimž došlo ve srovnání se systémem Stanislavského (v komparaci se svým učitelem kladl větší důraz na hercovu představitost a improvizaci, zatímco Stanislavskij vyžadoval podrobné studium empirických a kulturologických faktů, usiloval o rekonstrukci „minulosti“ postavy atd.). Práce vysvětluje některé základní Čechovovy termíny jako psychologické gesto, vnitřní a vnější ztvárnění postavy apod. Ve výsledku se, myslím, autorce podařilo vystihnout svůj hlavní cíl: ukázat, oč Čechov při práci s herci usiloval.

Přiznávám se ale, že jisté zklamání mi způsobila závěrečná část, věnovaná zmapování současné situace hereckých čechovovských studií, pořízená na základě anketních otázek rozeslaných studiiim rozetým po celém světě a hlásícím se k Čechovovi. Zde zůstala autorka tématu leccos dlužna. Tento oddíl sliboval skutečnou, původní badatelskou práci a zjištění některých zajímavých poznatků. Vznikal však ve velké časové tísní, autorka se nakonec spokojila s holou repeticí faktů, které se dozvěděla od svých respondentů. Projevovavala zde přílišnou důvěru pramenům (tj. anketním odpovědím a internetovým zdrojům), nekonfrontovala je s odbornou literaturou, jejíž výběr je vůbec, jak již řečeno výše, značně omezený. K obecným výtkám můžeme ještě přiřadit upřednostňování českých překladů před originálními texty a také zbytečné opakování některých faktů, včetně celých formulací, což nepřilíš rozsáhlý text ještě „rozřeďuje“ (zvláště v závěru by člověk čekal jiný stupeň sumarizace).

Stylistická úroveň práce je dostatečná, ačkoli má někdy tendenci zabíhat k přílišné popularizaci (ale nutno říci, že přepracovávání textu vždy vedlo k výraznému zlepšení, a vidím zde tedy i potenciál

lepších výsledků, než jaké byly předloženy). Ke kladům práce: autorka prokázala schopnost pracovat výběrově se sekundární literaturou; text je přehledně rozčleněn do několika kapitol a podkapitol, je psán bez překlepů a pravopisných chyb, oceňuji také správný způsob citování primární i sekundární literatury i kompletní a sjednocené bibliografické údaje.

Přese všechny výše zmíněné výhrady práce splňuje požadavky kladené na tento typ textu. Práci k obhajobě doporučuji, mnou navrhovaná známka je velmi dobře.

V Praze dne 22. 8. 2014

Mgr. Hana Kosáková, Ph.D.